

UCAC
Undeb
Cenedlaethol
Athrawon
Cymru

www.ucac.cymru

Ymgynghoriad ar Addasiadau Rhesymol i Gymwysterau Cyffredinol

Ffurflen ymateb i'r ymgynghoriad

Eich enw: Iona A. Davies

Sefydliad (os yn berthnasol): UCAC

e-bost/rhif ffôn: iona@ucac.cymru

Eich cyfeiriad: Swyddfa UCAC, Ffordd Penglais, Aberystwyth, Ceredigion,
SY23 2EU

Dylid dychwelyd ymatebion erbyn **24 Hydref** i:

Llywodraeth Cymru
Yr Is-adran Llwybrau Dysgu
Y Gyfarwyddiaeth Addysg Drydyddol
Llywodraeth Cymru
Parc Cathays
Caerdydd
CF10 3NQ

neu gellir cwblhau'r ffurflen yn electronig a'i hanfon i'r cyfeiriad isod:

e-bost: QWSUCorrespondence@llyw.cymru

(i) Ydych chi'n gweithio mewn addysg neu'n cefnogi darpariaeth addysg?

Ydw	☒	Nac ydw	☐

(ii) Os ydych chi, beth yw eich sefydliad? (Os na, parhewch i (iv) isod.)

UCAC

(iii) Beth yw eich prif rôl?

Swyddog Polisi

(iv) Os nad ydych chi'n gweithio mewn addysg nac yn cefnogi'r ddarpariaeth, ym mha rinwedd yr hoffech roi adborth?

(v) Ydych chi'n rhoi adborth ar ran sefydliad neu grŵp? (Os felly, nodwch pa sefydliad neu grŵp os gwelwch yn dda.)

Ydw	☒	Nac ydw	☐

UCAC – Undeb Cenedlaethol Athrawon Cymru

Cwestiynau'r ymgynghoriad

Cwestiwn 1 – A ydych yn cytuno â'r dull arfaethedig o ddiwygio'r Fanyleb Addasiad Rhesymol i wneud rheolau eithriadol ar roi esemptiad o asesiad ar gyfer y cymwysterau TGAU penodol a nodwyd?

Cytuno'n gryf	☐	Cytuno	☒	Ddim yn cytuno nac yn anghytuno	☐	Anghytuno	☐	Anghytuno'n gryf	☐

Cwestiwn 2 – Os ydych chi'n anghytuno, neu'n anghytuno'n gryf â Chwestiwn 1, a oedd hyn mewn perthynas â'r dull arfaethedig yn gyffredinol neu mewn perthynas ag un o'r cymwysterau TGAU penodol a nodwyd?

Cwestiwn 3 – A ydych chi'n cytuno y bydd y dull arfaethedig yn caniatáu mynediad teg a chyfartal i'r cymwysterau penodol i ddysgwyr y gallai eu hanabledd effeithio ar eu gallu i gwblhau'r asesiad llafaredd?

Cytuno'n llwyr	☐	Cytuno	☒	Ddim yn cytuno nac yn anghytuno	☐	Anghytuno	☐	Anghytuno'n gryf	☐

Cwestiwn 4 – A ydych chi'n cytuno y bydd y dull arfaethedig yn lleihau'r graddau y mae pobl anabl yn cael eu rhoi o dan anfantais oherwydd eu hanableddau wrth geisio ennill y cymhwyster?

Cytuno'n llwyr	☐	Cytuno	☒	Ddim yn cytuno nac yn anghytuno	☐	Anghytuno	☐	Anghytuno'n gryf	☐

Cwestiwn 5 – A ydych chi'n cytuno y bydd y dull arfaethedig yn parhau i ganiatáu i'r cymwysterau a nodwyd roi darlun dibynadwy o wybodaeth, sgiliau a dealltwriaeth y person dan sylw?

Cytuno'n llwyr	☐	Cytuno	☒	Ddim yn cytuno nac yn anghytuno	☐	Anghytuno	☐	Anghytuno'n gryf	☐

Cwestiwn 6 – A ydych chi'n cytuno y bydd y dull arfaethedig yn cynnal ffydd y cyhoedd yn y cymwysterau a nodwyd?

Cytuno'n llwyr	☐	Cytuno	☒	Ddim yn cytuno nac yn anghytuno	☐	Anghytuno	☐	Anghytuno'n gryf	☐

Cwestiwn 7 – Beth yw'ch barn am yr effeithiau y bydd y diwygiadau arfaethedig i'r Fanyleb Addasiadau Rhesymol yn eu cael ar anghenion amrywiol dysgwyr unigol, gan gynnwys y rhai o gefndiroedd difreintiedig a'r rhai sy'n rhannu nodweddion gwarchodedig (fel y nodir o dan Ddeddf Cydraddoldeb 2010)?

Credaf y bydd y diwygiadau arfaethedig yn cael effaith gadarnhaol ar anghenion pob dysgwr, waeth beth yw ei gefndir na chwaith pa nodweddion sy'n perthyn iddo. Y gobaith yw y bydd yr addasiadau yn rhoi pob cyfle posibl i unigolion sydd â gwir anghenion a gwir broblemau cyfathrebu ac yn hybu eu hyder a'u hunan-ddelwedd.

Cwestiwn 8 – Beth yn eich barn chi fyddai effeithiau tebygol y diwygiadau arfaethedig ar y Gymraeg ym Mlynnyddoedd 10 ac 11? Mae gennym ddi-ddordeb penodol mewn unrhyw effeithiau posibl ar gyfleoedd i ddefnyddio'r Gymraeg ac ar beidio â thrin y Gymraeg yn llai ffafriol na'r Saesneg.

Ydych chi'n meddwl fod cyfleoedd i hyrwyddo unrhyw effeithiau cadarnhaol?
Ydych chi'n meddwl fod cyfleoedd i liniaru unrhyw effeithiau negyddol?

Sylwadau ategol

Rydym yn falch y bydd cymaint o unigolion â phosibl, waeth beth yw'r heriau y maent yn ymdopi â hwy yn cael cyfle i ennill cymhwyster yn y Gymraeg. Teimlwn y byddai'n syniad sicrhau bod cyfle yn cael ei roi i ymgeiswyr ddangos eu dealltwriaeth o'r iaith lafar, drwy gynnig cyfleoedd iddynt wrando ac ymateb mewn modd heblaw ar lafar (gweler ymateb i gwestiwn 10 isod).

Cwestiwn 9 – Yn eich barn chi, a fyddai modd ffurfio neu addasu'r diwygiadau arfaethedig mewn perthynas â chymwysterau TGAU Cymraeg Craidd a TGAU Cymraeg Iaith a Llenyddiaeth er mwyn gwneud y canlynol:

- cael effeithiau cadarnhaol neu effeithiau mwy cadarnhaol ar ddefnyddio'r Gymraeg ac ar beidio â thrin y Gymraeg yn llai ffafriol na'r Saesneg; neu
- liniaru unrhyw effeithiau negyddol ar ddefnyddio'r Gymraeg ac ar beidio â thrin y Gymraeg yn llai ffafriol na'r Saesneg?

Sylwadau ategol

Credwn y byddai'n syniad rhoi cyfle i ymgeiswyr ddangos eu dealltwriaeth o'r Gymraeg, gan gynnig tasgau heblaw tasgau llafar iddynt. Rydym yn cydymdeimlo'n llwyr â'u mudandod, ond yn teimlo y dylent gael pob cyfle posibl i ddangos eu dealltwriaeth o'r iaith lafar.

Cwestiwn 10 – Rydym wedi gofyn nifer o gwestiynau penodol. Os oes gennych unrhyw faterion cysylltiedig nad ydym wedi mynd i'r afael â nhw'n benodol, defnyddiwch y blwch hwn i wneud hynny:

Rydym yn cytuno â phob ymgais a wneir i hwyluso pethau i'r sawl sy'n wynebu heriau real iawn ac yn gorfod ymdopi â phroblemau iechyd sy'n effeithio ar eu gallu i ennill cymwysterau. Fel y gwelir yn ein hymatebion i'r cwestiynau cychwynnol, rydym yn cytuno â'r hyn sydd wedi ei wneud hyd yma i liniaru sefyllfa unigolion, ond yn cynig efallai y dylid ystyried rhoi cyfle i ymgeiswyr ddangos eu **dealltwriaeth** o'r iaith lafar, drwy ymateb yn ysgrifenedig. Gan mai unedau sy'n profi sgiliau gwrando a sgiliau llafar ymgeiswyr yw'r unedau dan sylw, a fyddai modd rhoi cyfle i'r ymgeiswyr mudan ymateb mewn dull heblaw ar lafar.

Mae ymatebion i ymgynghoriadau yn debygol o gael eu cyhoeddi ar y rhyngwrwyd neu mewn adroddiad. Os yw'n well gennych bod eich ymateb yn ddienw, ticiwch yma:

